

Rezumat

Proiect „Reabilitare sit U.N.E.S.C.O Biertan”

Contract de finanțare nr. 6/04.04.2024, Cod SMIS: 303611

Program de finanțare: Programul Regiunea Centru (PRC) 2021-2027, Prioritatea 7 „O regiune cu turism sustenabil”, Obiectiv specific: 4.6 Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială,

Acțiunea 7.1 *Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural*, **Intervenția 7.1.1 Conservarea, protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A**

Autoritatea contractantă și de management:

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru)

Beneficiar: Parteneriatul dintre UAT Comuna Biertan și Parohia Evanghelică C.A Biertan, având ca lider de parteneriat UAT Comuna Biertan

Valoarea totală a proiectului este de 24.291.810,61 lei, din care:

- asistența financiară nerambursabilă solicitată: 20.48.039,02 lei;
- contribuția beneficiarului 4.681.615,31 lei, incluzând:
 - contribuția beneficiarului la cheltuieli eligibile: 485.836,21 lei;
 - contribuția beneficiarului la cheltuieli neeligibile 4.195.779,10 lei, inclusiv TVA aferentă.

Perioada de implementare a proiectului este de 44 luni, cuprinsă între data de 04.04.2024 și data de 04.12.2027

Obiectivul general al proiectului / Scopul proiectului

Obiectivul general al proiectului urmărește dezvoltarea durabilă a comunității locale, prin punerea în valoare sitului UNESCO Biertan și prin sporirea importanței culturii și a turismului sustenabil, într-o manieră care să încurajeze incluziunea socială și inovația.

Obiective specifice ale proiectului

1. OS1. Creșterea cu 65% a numărului de turiști la un an de la finalizarea proiectului, comparativ cu anul 2022 - (Această creștere reprezintă un obiectiv măsurabil și specific, care vizează atragerea unui număr semnificativ mai mare de turiști în Biertan în urma finalizării proiectului.)

2. OS2. Creșterea numărului de înoptări în structurile de primire turistică din situl rural Biertan cu cel puțin 20% într-un an de la finalizarea proiectului, comparativ cu durata medie de vizitare înregistrată în anul 2022 - (Acest obiectiv urmărește să extindă experiența turiștilor în Biertan, permițându-le să petreacă mai mult timp explorând și interacționând cu patrimoniul și cultura locală. Măsurarea se poate face prin înregistrarea duratei medii de ședere a vizitatorilor înainte și după finalizarea proiectului)
3. OS3. Creșterea gradului de implicare al comunității - (Obiectivul de a crește gradul de implicare al comunității se referă la implicarea activă a locuitorilor locali în gestionarea și promovarea proiectului, precum și dezvoltarea de programe educaționale și de conștientizare. Aceasta poate fi măsurat prin implicarea crescută a rezidenților în activitățile culturale și turistice din zonă, precum și prin numărul de voluntari și de inițiative comunitare.)
4. OS4. Creșterea capacității administrative a comunei Biertan - (Creșterea capacității administrative se referă la îmbunătățirea competențelor și resurselor disponibile pentru gestionarea proiectului și a activităților culturale și turistice. Acest obiectiv implică îmbunătățirea competențelor și resurselor disponibile pentru gestionarea eficientă a proiectului și a activităților culturale și turistice)
5. OS5. Asigurarea sustenabilității obiectivului de patrimoniu reamenajat prin stabilirea unui parteneriat transnațional cu o entitate care deține sau gestionează un obiectiv pe patrimoniu similar - (Acest obiectiv se concentrează pe dezvoltarea colaborărilor cu parteneri din alte țări sau regiuni pentru a împărtăși resurse, experiență și bune practici în gestionarea și menținerea patrimoniului reamenajat. Acest lucru poate ajuta la asigurarea sustenabilității pe termen lung a obiectivului și la promovarea cooperării transnaționale în domeniul patrimoniului cultural.)
6. OS6. Conservarea, protecția , punerea în valoare și reactivarea unor funcțiuni a centrului istoric din situl UNESCO Biertan prin lucrări de amenajare a spațiului pe o suprafață de 16164 mp (Acest obiectiv are în vedere amenajarea unei suprafețe de 16164 mp din situl UNESCO Biertan, astfel încât acestea să fie accesibile și atrăgătoare pentru turiști și vizitatori și să integreze în același timp și comunitatea locală. Obiectivul presupune readucerea la viață a funcțiilor istorice ale sitului UNESCO Biertan, precum: târgurile de altă dată, zona cântarului și tradiția legată de plantele medicinale. Prin reactivarea sitului și punerea lui în valoare, se urmărește creșterea numărului de turiști care vizitează Biertan. Aceasta poate contribui la dezvoltarea economică a comunității locale prin generarea de venituri din turism și crearea de locuri de muncă)

Principalele investiții:

Proiectul propune investiții care pun în valoare atât Ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate, cod LMI SB-II-m-A-12328, cât și întregul sit Biertan, cu accent pe completarea experienței turistice din zonă prin crearea de spații culturale, expoziționale și de agrement, care implică activ comunitatea locală și aduc un

plus de valoare. Investiția propune reactivarea zonei centrale a sitului Biertan prin crearea unor spații culturale, expoziționale și de agrement omogene, concentrate în jurul Bisericii Evanghelice Fortificate. Spațiile propuse spre intervenție urmăresc punerea în valoare unor zone importante din zona istorică centrală a sitului și anume:

a) **Zona 1 Piața centrală 1 Decembrie**

Se propune amenajarea pieței pentru transformarea acesteia într-un loc multifuncțional, socio-cultural. Dotarea pieței centrale cu mobilier urban, cum ar fi bănci, mese, scaune și coșuri de gunoi, va crea un mediu confortabil și primitiv pentru localnici și turiști. Aceasta va încuraja oamenii să petreacă mai mult timp în piață, să se odihnească, să socializeze și să se bucure de atmosfera locală. Această zonă va deveni nucleul cultural al zonei, unde se vor desfășura majoritatea activităților socio-culturale.

b) **Zona 2 Piața Farmacistului**

Până nu demult, un punct de atracție turistică îl constituia farmacia de plante medicinale. Farmacia din Biertan este cea mai veche farmacie rurală din Transilvania, a fost deschisă în anul 1809 de către farmacistul Johannes Jikeli într-o casă cu arhitectură tipic săsească, datată în 1571. Datorită lipsei de investiții în această zonă dar și a lipsei promovării obiectivului, acesta nu și-a mai păstrat identitatea. Deoarece comuna Biertan era recunoscută pentru plantele medicinale și preparatele din acestea, se propune revitalizarea zonei prin amenajarea unei mici grădini de plante medicinale, care să reactiveze interesul turiștilor în acest domeniu și să scoată în evidență istoria Biertanului privind farmacia de plante medicinale.

c) **Zona 3 Zona expozițională 1 Decembrie**

Amenajarea unei zone expoziționale în Piața centrală 1 Decembrie din Biertan, care pune în valoare zidurile bisericii, va oferi vizitatorilor posibilitatea de a se apropia și a admira arhitectura și istoria acestui important monument. Expoziția poate cuprinde informații și ilustrații despre construcția și evoluția zidurilor, precum și despre importanța lor în contextul fortificației dar și alte informații relevante despre situl Biertan.

d) **Zona 4 Zonă de promenadă 1 Decembrie** - Amenajarea acestei zone are ca scop principal punerea în valoare a obiectivului și crearea unor experiențe plăcute pentru turiști precum și crearea unei zone de propice pentru desfășurarea unor activități menite să pună în valoare situl UNESCO.

e) **Zona 5 Zona cântarului (Al I Cuza)**- Acest simbol va fi reînviat în cadrul unei tabere de creație prin implicarea comunității locale și sub îndrumarea unor arhitecți voluntari și va servi ca spațiu autentic pentru desfășurarea unor mici evenimente tematice legate de târguri și comerț tradițional.

Proiectul propune o serie de activități soft prin implicarea directă și indirectă a comunității locale, a Bisericii Evanghelice Fortificate Biertan dar și ale altor entități/grupuri de interes local precum:

1. Realizare concurs de tip Treasure-Hunt - Această activitate este gândită ca un joc de vânătoare a comorilor, care implică explorarea satului Biertan, a sitului UNESCO și descoperirea

unor locații și detalii mai puțin cunoscute de turiști: cum ar fi zona cântarului, cea mai veche farmacie săsească din Transilvania, istoria donariului etc. Participanții vor fi ghidați de indicii și provocări, încurajându-i să descopere istoria, cultura și patrimoniul local. La finalul concursului, participanții vor fi premiați cu obiecte artizanale lucrate manual de comunitatea locală.

2. Festivalul Transilvania Multiculturală - Această activitate se concentrează pe promovarea diversității culturale și istorice din regiunea Transilvania. Este un eveniment de anvergură, ce va fi desfășurat pe o perioadă de două zile și va cuprinde activități precum: drumeții, tururi arhitecturale ale satului Biertan, conferințe, program artistic multicultural, concursuri gastronomice etc.

3. Expoziție interactivă „Descoperă Biertan” - Expoziția este gândită ca o experiență tematică interactivă, combinând elemente vizuale, audio și tactile pentru a crea o legătură profundă între vizitatori și patrimoniul local. Expoziția va include și reconstituiri filmate și proiectate a unor momente definitorii din istoria Biertanului, cu scop educațional și de interacțiune dinamică cu publicul vizitator. Panourile din cadrul expoziției vor cuprinde și coduri QR care direcționează vizitatorii spre secțiuni mai detaliate din cadrul secțiunii dedicate pentru turism din site.

4. Curs informal de ghizi turistici - Acest curs va fi o oportunitate pentru localnici să învețe despre istoria, arhitectura și poveștile semnificative ale sitului UNESCO Biertan. Prin învățarea abilităților de ghidaj turistic, locuitorii pot deveni ambasadori ai comunității locale și pot oferi turiștilor experiențe autentice și captivante.

5. Ateliere de artă și meșteșug local - Prin organizarea unor ateliere de meșteșug local, comunitatea Biertan poate oferi o platformă prin care persoanele din grupurile defavorizate pot învăța abilități tradiționale și artizanale specifice zonei. Aceste ateliere vor include prelucrarea fierului, ceramica, țesutul tradițional și alte practici meșteșugărești care fac parte din patrimoniul cultural local. Participanții vor avea ocazia să-și dezvolte competențele, să-și descopere talentele și să se implice în conservarea tradițiilor comunității. Ulterior, aceștia vor avea posibilitatea să își expună produsele prin spațiile special gândite pentru aceștia în zona centrală.

6. Tabără de creație - Prin colaborarea cu studenții de la Universitățile de Arhitectură și cu reprezentanți ai Direcției Județene de Cultură Sibiu, organizarea unei tabere de creație devine o oportunitate inovatoare. Participanții vor fi ghidați să utilizeze patrimoniul Biertanului ca sursă de inspirație pentru proiecte artistice. Un exemplu este transformarea vechiului cântar folosit în trecut pentru comerț într-o operă de artă care să reflecte istoria și tradițiile locale. Parteneriate transnaționale: comuna Biertan a primit acordul de colaborare din partea unor regiuni similare din Cipru și Italia. Comuna Biertan va putea beneficia de experiența Consiliului Regional de Turism Pafos din Cipru, a Comune di Castiglione d'Orcia și Comune di San Gimignano din Italia.

Pentru creșterea capacității administrative se propune realizarea următoarelor activități:

1. Elaborare Strategie de dezvoltare turistică și culturală Biertan - o strategie de dezvoltare turistică este un instrument vital pentru gestionarea și dezvoltarea cu succes a industriei turismului într-o

destinație. Aceasta asigură că beneficiile turismului sunt maximizate în mod sustenabil, protejând în același timp resursele locale și promovând identitatea culturală.

2. Elaborare plan cultural și organizare evenimente - Elaborarea unui plan cultural și organizarea de evenimente pentru o comună precum Biertan va juca un rol crucial în dezvoltarea comunității, promovarea culturii locale și consolidarea legăturilor între locuitori, contribuind la creșterea capacității administrative privind gestionarea activităților socio-culturale.

3. Elaborarea unor politici și mecanisme clare și transparente privind egalitatea de șanse, nediscriminarea și respectarea drepturilor fundamentale în cadrul UAT Biertan - elaborarea unei metodologii privind adoptarea politicii și mecanismelor pentru egalitatea de șanse, nediscriminare și respectarea drepturilor fundamentale este esențială pentru promovarea unei guvernări locale corecte, deschise și echitabile, care să servească interesele tuturor cetățenilor în cadrul unei UAT precum Biertan. Creșterea capacității administrative prin elaborarea unei strategii de dezvoltare turistică și culturală pentru Biertan, elaborarea unui plan cultural și organizarea de evenimente, precum și dezvoltarea unor politici și mecanisme clare și transparente pentru egalitatea de șanse, nediscriminare și respectarea drepturilor fundamentale în cadrul Unității Administrativ-Teritoriale (UAT) Biertan poate contribui semnificativ la dezvoltarea durabilă și la promovarea unei comunități mai incluzive și mai prosper.